

dernes Delagtighed i Ejendomsretten til Aktieselskaber og visse andre Virksomheder.

I den Arbejdskommission, som den højtærede Indenrigsminister ved en efter min Mening lidet klog Demonstration har ophævet, var det ved dens Nedsættelse angivet som et af dens vigtigste Formaal at foretage en Undersøgelse af det Spørgsmaal, hvorom dette Lovforslag drejer sig. Arbejdet dermed førtes ret vidt frem i Kommissionen; en Række Oplysninger fra andre Lande er tilvejebragt, og en Række Drøftelser har fundet Sted indenfor Kommissionen. Man var naaet saa vidt, at de store Organisationer, De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen, havde givet Tilsgagn om at udtale deres Opfattelse af de foreliggende Planer. For De samvirkende Fagforbunds Vedkommende forelaa der Svar, men det blev ikke bekendt for Kommissionens Medlemmer, idet man ventede paa Arbejdsgiverforeningens Svar. Nu er Kommissionen, som sagt, blevet opløst, men de Spørgsmaal, som her er blevet behandlet, er af en saa vidtrækkende Betydning for Samfundsudviklingen i vort Land, at vi har ment det rigtigt paa anden Vis at føre dem ind i Rigsdagens Forhandlinger. Vi regner her ikke blot med velvillig Medvirken fra andre Rigsdagspartier, men ogsaa fra den højtærede Indenrigsminister. Under Forhandlingen om Forligsmandslovgivningen udtalte den højtærede Indenrigsminister meget stærkt, at vigtigere end Spørgsmaalet om at bilægge Strid mellem de to Parter var Forsøg paa at finde Former for deres gensidige Forhold, som kunde formindske Anledningen til Strid og trænge i Baggrunden de Kampe, som nu saa ofte føres til Skade for det samlede Samfund.

Det System, vi har knyttet vort Lovforslag til, er det, som for Tiden arbejder sig frem mange Steder, og hvis Formaal er at skabe i Lønarbejdernes Lejr en direkte Interesse for de Virksomheder, til hvilke de personlig er knyttet. Vort Forslag er ikke noget Forsøg paa ad Lovgivningens Vej at paabyde den ene eller den anden Foranstaltning dertil; den Medejendomsret til de store Virksomheder, som jeg anser for den fornødne Betingelse for, at et saadant Interessesfællesskab kan vokse op, har vi ikke ment bør gennemføres som et Paa-bud ad Lovens Vej. Det, vi tænker os, er

en frivillig Ordning, der paa forskellig Vis støttes fra Statens Side.

Som Lovforslaget her er formet, gaar det ud paa, at et af Staten nedsat og ordnet Udvalg faar den Opgave at fremme Forhandlinger mellem de interesserede Parter om en Ordning af denne Beskaffenhed, og at Staten opmuntrer dertil gennem visse Lettelser med Hensyn til Selskabsbeskattningen i Forhold til det Omfang, i hvilket Arbejdere og Funktionærer, som er knyttet til en Virksomhed, har Medejendomsret til den. Med Hensyn til Formen, under hvilken de kan faa denne Medejendomsret, henviser vi til de forskellige andetsteds prøvede Former, uden at vi foretrækker den ene eller den anden af disse. Ved Siden af den Opmuntring, som skulde ligge i en Begrænsning af Skatten, ønsker vi ogsaa, at Staten paa lignende Vis, som det er sket til Fremme af adskillige andre socialt nyttige Foranstaltninger indenfor vort Erhvervsliv, kan yde enten Laan eller Garantier.

Jeg skal ikke komme ind paa Lovforslagets nærmere Indhold i Dag, idet jeg tror, at en samlet Behandling heraf bedst vil kunne ske, naar den egentlige Redegørelse for de Tanker, som ligger bag Lovforslagets Bestemmelser, fremkommer ved første Behandling. Jeg skal kun tilføje, at ærede Medlemmer vil finde et Bilag til Lovforslaget, der fremtræder som Udkast til en Norm for Udbyttedeling. Det er ikke tænkt som et Skema til Anvendelse i alle de Tilfælde, hvorom det drejer sig, men som et Eksempel paa, hvorledes det paa praktisk og hensigtsmæssig Maade og med Hensyntagen til de forskellige berettigede Interesser kan ordnes.

Med disse Ord skal jeg da anbefale Lovforslaget og skal vende tilbage til dets almindelige Karakter, naar det kommer til første Behandling.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Zahle har Ordet for at forelægge et i Gaar anmeldt Lovforslag.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Zahle): Jeg har den Ære paa mit Partis Vegne at forelægge for det høje Ting Forslag til Lov om Hjælp mod den ved Kronestigningen forvoldte økonomiske Krise. Der blev jo tilsagt det høje Ministerium Arbejds-